

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง
ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาขี้เหล็ก ตำบลขี้เหล็ก
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายเอนก รัตนกมลกานต์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุชฎี ณ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบุลย์ สุทธิสุภา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาขี้เหล็ก และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาขี้เหล็กผู้ปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์จำนวนทั้งสิ้น 110 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ ค่าสถิติ ไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่อายุเฉลี่ย 48.85 ปี ร้อยละ 96.4 เป็นเพศชาย ร้อยละ 81.8 การศึกษาจบชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ในการปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์เฉลี่ย 10.97 ปี มีพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองเฉลี่ย 6.08 ไร่ การถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็นของตนเอง มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.88 คน รายได้รวมเฉลี่ย 31,590.45 บาทต่อปี ในรอบสามเดือนที่ผ่านมามีการติดต่อกับชุมชนอื่นที่เกี่ยวกับการปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์จำนวน 1-4 ครั้ง และมีการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ จำนวน 1-4 ครั้ง ส่วนการศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรพบว่าร้อยละ 60 มีการยอมรับในระดับต่ำ และร้อยละ 40 มีการยอมรับในระดับสูง

ผลการทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติไค สแควร์ (χ^2) พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์คือ การติดต่อกับชุมชนอื่นที่ปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ และการทดสอบด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์คือรายได้รวมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ปัญหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ มีดังนี้คือ

- 1) การระบาดของโรคแมลงและสัตว์ศัตรู ... มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มฯ ก่อนปลูกและเยี่ยมชมติดตามให้ข้อแนะนำอย่างต่อเนื่อง
- 2) ด้านการส่งน้ำจากชลประทานเข้าแปลงถั่วเหลือง มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประชุมชี้แจงและแบ่งวันการส่งน้ำโดยแบ่งตามจำนวนของพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองและควรจัดสรรงบประมาณด้านสินเชื่อ ให้กลุ่มฯ สร้างสถานที่เก็บน้ำ
- 3) ราคารับซื้อเมล็ดพันธุ์อยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีมาตรการในด้านการประกันราคารับซื้อ หรือพยุงราคาโดยกำหนดให้บังคับอย่างแท้จริง
- 4) เงินทุนที่ใช้ลงทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองมีไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะ คือ ควรกระตุ้นให้กลุ่มฯ จัดหาทุนด้านสินเชื่อให้เพิ่มขึ้นหรือการระดมทุนภายในกลุ่มฯ
- 5) เครื่องนวดเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชนิดเครื่องยนต์ในกลุ่มมีไม่เพียงพอ มีข้อเสนอแนะคือควรสนับสนุนงบประมาณด้านสินเชื่อให้กลุ่มฯ จัดซื้อเครื่องนวดเมล็ดพันธุ์ชนิดเครื่องยนต์เพิ่มขึ้นให้พอกับความต้องการของสมาชิกกลุ่มฯ
- 6) สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองให้มีคุณภาพ มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มฯ ก่อนปลูกและเยี่ยมชมให้คำแนะนำสม่ำเสมอ
- 7) สมาชิกส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการเก็บรักษามะล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการอบรมให้ความรู้ตามหลักวิชาการและการแนะนำของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมที่ถูกต้อง

Independent Study Title The Adoption of Soybean Seed Production Technology of
 Khilek's Farmer Group, Tambon Khilek , Mae Taeng District,
 Chiang Mai Province.

Author Mr. Anek Ruttanakamonkarn

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee:

Asst. Prof Dusdee Nalampang	Chairman
Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Member
Asst. Prof. Katin Srimongkol	Member
Asst. Prof. Prateep Kochsila	Member

Abstract

The aims of this research on the Adoption of Technology for Soybean Seed Production of Khilek's farmer. Group, Tambon Khilek, Mae Tang, Chiang Mai province were to investigate 1) personal and socioeconomics characteristics associated with adoption of soybean seed production technology 2) Problems of extension for soybean seed production.

The data were collected from 110 cases of those who are involved in soybean product. The data were gathered by using questionnaires and processed through Statistical Package for the Social Sciences, SPSS/PC⁺, the data were percentage, mean, chi-square and Pearson's coefficient correlation.

The findings revealed that the respondents were 48.85 years old on average. Most of them had completed primary education. They have engaged in soybean seed product for 10.97 years in average. Farm size of about 6 Rais. Most of them have their own land, an average family farm labour was 3 persons. The respondents had an average yearly income of 31,590.45 Baht. In the last three years, farmers had contacted with soybean growers in other communities and with extension agents was 1-4 times. The study of relationship between independent variable and dependent variable which is the adoption of soybean seed production technology had

a significant correlation. The relationship with soybean growers in communities was reviewed compliment tested by Chi-square (χ^2), the total income of member's group was confirmed by Pearson's Coefficient (r).

For problems concerning soybean seed production were to investigate 1) natural diasters such as plant diseases and insects can be solved by attendance at short course training and visit farmers 2) discharging water to irrigation channels, can be solved by improvement of irrigation system, for building water storages such as dams. 3) the market low price of soybean can be solved by providing a strong government policy for intervening price for soybean seed product. 4). budget can be solved by allocating more budget 5) lack of mechanic treshers can be solved by providing more budget for buying more equipment 6) lack of knowledge in production soybean seed quality can be solved by providing them with knowledge 7) lack of knowledge for storage of soybean seed can be solved by providing them with knowledge and technical know how.